

Het hoe en wat omtrent exportfinanciering

Voor elke handelstransactie zijn financiële middelen nodig. Vanaf het moment dat een ondernemer goederen gaat fabriceren tot het moment waarop hij de goederen betaald krijgt, steekt hij geld in de transactie. De koper moet vanaf het moment van betalen beschikken over financiële middelen. Het geld dat voor de transactie nodig is moet bijvoorbeeld worden opgenomen bij een bank. De koper verdient het geld dat hij nodig heeft om de goederen te betalen pas later terug, bijvoorbeeld bij het doorverkopen van de goederen. Iedere handelstransactie betekent dus een aanslag op de liquide middelen van zowel de verkopende als de kopende ondernemer. Daarom wordt de totale financiering van een handelstransactie onderverdeeld in de **voorfinanciering** en de **nafinanciering**.

Bij **voorfinanciering** gaat het om de benodigde financiële middelen tijdens het productieproces van de goederen en de opslag hiervan tot aan het moment van levering aan de afnemer. Bij **nafinanciering** gaat het om de benodigde financiële middelen vanaf het moment dat de afnemer de beschikking heeft over de geleverde goederen.

Het moment van daadwerkelijke betaling is dus niet van belang. Het gaat om het moment van levering van de goederen of van de documenten die de goederen vertegenwoordigen.

In het internationale handelsverkeer zijn lange betalingstermijnen heel gebruikelijk, zeker als het om grote transacties gaat. We onderscheiden:

- de korte termijn, als er binnen een jaar betaald wordt;
- de middellange termijn, als de betaling plaatsvindt na een tot vijf jaar;
- de lange termijn, als de betaling na meer dan vijf jaar plaatsvindt.

Als het moment van levering of de eigendomsoverdracht niet samen valt met het moment van betaling, is er sprake van **kredietverlening**. Er is dan immers vooruitbetaald of er wordt pas achteraf betaald. Er zijn twee soorten kredietverleningen:

1. afnemerskrediet: de afnemer betaalt de goederen voordat ze geleverd worden;
2. leverancierskrediet: de leverancier geeft de afnemer krediet, zodat deze de goederen pas enige tijd na ontvangst hoeft te betalen. De afnemer betaalt de goederen dus nadat ze geleverd zijn.

In de praktijk lopen de voor- en nafinanciering vaak via de bank. Ondernemers lenen voor handelstransacties geld van de bank. De banken financieren de transacties dus. Het verlenen van afnemers- en leverancierskrediet loopt dan ook via de bank. Als het moment van levering en betaling ver uit elkaar liggen, hoeft er voor een onderneming dan niet direct een tekort aan liquide middelen te ontstaan. Banken financieren niet zonder meer elke transactie: er worden bepaalde garanties en/of zekerheden geëist. Doordat er rente en andere kosten rusten op de kredietverlening, heeft deze invloed op de verkoop-en inkooprijds. Hierdoor wordt weer de concurrentiepositie van de onderneming beïnvloed en/of de winstmarge op de transactie waarvoor geleend wordt.

Exportfinanciering is het totale pakket van financieringsmogelijkheden dat tot doel heeft te voorkomen dat er bij het exporterende bedrijf ten gevolge van exporttransacties liquiditeitsproblemen ontstaan.

Hoewel liquiditeitsproblemen zowel bij kortlopende transacties als bij middellange en lange transacties kunnen voorkomen, gaat het bij exportfinanciering meestal om exporttransacties waarbij de afnemer pas betaalt op de middellange of lange termijn. De korte-termijnexportfinancieringsproblematiek verschilt weinig van de normale financiering van transacties op de binnenlandse markt en vraagt alleen bijzondere aandacht als er andere financieringseisen worden gesteld dan aan binnenlandse transacties.

Internationaal gezien wordt het nafaancieringsaspect van de export steeds belangrijker. Niet alleen de afnemers in landen met een zwakke economie verlangen een zo lang mogelijke nafaanciering voor de goederen die ze kopen, maar ook de importeurs uit Westerse landen vragen dit in toenemende mate. De exporteur die zijn positie op de exportmarkt wil handhaven of verbeteren, maakt zijn offerte doorgaans dan ook compleet met een financieringsaanbod.